

Szerkesztőség:

Rimaszombatban, Erzsébet-tér
9. szám Ide intézendő a lap
szellemi részét érdeklő min-
den közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona
Fél évre . . . 4 korona
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

A gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: VASÁRNAP.

Felelős szerkesztő: KOMÁROMY ISTVÁN.

Kiadóhivatal:

Rimaszombat, Erzsébet-tér 9.
sz. alatt a könyvnyomdában.
Ide intézendők a kiadóhivatalt
illető előfizetés, hirdetésny,
nyilttér és egyéb felszólalások

A hirdetés díja:

Egy háromsoros petítor-
fogata 15 fillér.
Többzori hirdetésnél árked-
vezmény.

Nyilttér:

Egy sor 50 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legcélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.

A mészárosok ellen.

Régi elvünk és irányunk, hogy lapunkban csak a legkritikább esetekben olyankor — ha már nem tudunk kitérni a közönség kívánsága elől — helyezkedünk a támadó álláspontra.

Mindig a béke hívei voltunk és maradunk is s e célból, hogy a megzavart egyensúlyt helyreállítsuk, inkább a védő és békéltető szerepeknek, mint az indokolatlan személyes támadásoknak állunk rendelkezésére.

Első cikkünk címét ne magyarázzák tehát félre, mert mi egyáltalán nem akarunk támadást intézni mészárosaink ellen, de a város közönsége készül arra, tehát eleve kötelességünk abba beleavatkozni.

A mészárosok elleni mozgalom, mint a lapokból olvassuk, már nem helyi érdekű, de általános és országos, melynek hullámai hozzánk is által csaptak és nagy fodrokat vetve, ha illetékes helyről eredményes megelőző intézkedés nem tétetik, nagyobb zavart fog előidézni, mint sem gondolnánk.

Három-négy éve annak, hogy a marha, különösen a vágó marha ára igen felszökött s ezen körülménynél fogva mészárosaink is nagyon és rohamosan emelék a hús árát. Nehezen esett a mindennapi drága húst beszerezni, de ki hogy tudta, úgy segített a bajon. Szerényebb lett az étlap, különösen a kisebb tisztviselő és polgárcsaládok háztartásában és bár zugolódással, de mégis nagyobb veszedelem és kavarodás nélkül belétörődünk a drága hús élvezetébe.

A közelmúltban azonban fordult a kocka, mert a marhaárak hirtelen 45 sőt 50% perccenttel is estek, a minék az lett volna a helyes természetű következménye, hogy a húsárak is essenek. Megmagyarázhatlan és szomorú tény, hogy nem így történt. Evezek át 64 krajczár volt a marhahús és csak nagy kegygyel szállították le pár hét előtt mészárosaink azt 60 krajczárra. Ily körülmények között nem csuda tehát, ha a közönség zugolódik és gyors hatósági beavatkozást kér.

TÁRCZA.

Még egy „Levél“,

de nem a Szerkesztőhöz, hanem a t Otthon-
maradtakhoz! *)

Iglófüred, 1908. augusztus hó 12.

Kedves jó Batyjak!

A „Gömör Kishont“ cz. hetilapnak olyan gavallér kiadója van, hogy lapjának mult heti aug. hó 9 én megjelent 32 ik számát „saját kezűleg ezimceve“ volt szives nekem Iglófüredre megküldeni. Hálás szívvel köszönöm! De jó Öregünk eme kitüntető szives figyelmét illő dolog meg is hálálni. A jóleső figyelem kellemes érzetének hatása alatt tehát nyomban elhatároztam magamban, hogy a messzi távolból, nagy Spissákországból még egy „shinum levelth“ küldök becses lapjának, melyben viszonzásul tarka-barka fantazmagóriákkal fogok kedveskedni „ő atyamesterségének“, ha ugyan inyére lesz.

Hát bizony édes jó Öregem! . . . úgy történt a dolog, hogy egészségügyi bölcs tanácsadóm unszolására (no meg a kedves oldalbordám zaklató kívánságára is! . . . de ezt tudod csak úgy zárjel között írom, azért valahogy ki ne nyomtassátok az újságba, mert Zrínyi Ilona ki-rohanása rendeztetik általa, akkor pedig jaj szegény fejemnek) beléptem biz' én a boldogtalan poesztás fürdő-zés feneketlen kátyujába, melyből nincs menekvés . . . s part sehohely! . . . Szóval anyi most itt édes jó ba-rátom az üditő ózondus levegőnek alkalmatlan „szajt“-ja, hogy teljesen torkig vagyunk vele; kedvezőtlenül vált éghajlasi hőmérsékünk pedig oly elandalítólag hat az itteni élvezettel fürdőző n. é. közönségre, mint a leg-kellemetlenebb őszi hideg nyirkos időjárás a legyekre. Elgémberedve és elégedetlenül járunk-kelelünk egymáshoz

*) A mult héten — az ünnep miatt — lapunk zártakor kaptuk kézhez e kedves levelet. Szerk.

Jól tudjuk azt, hogy mészárosaink sokféle megadóztatásnak és a vágómarha beszerzésénél sokféle terhes kellemetlenségnek vannak kitéve, de ennek nem a közönség az oka és így indokolatlan, hogy a közönség huzza a rövidebbet.

Szeretnénk egy mészárostól erre nézve őszinte vallomást hallani, de ezt alig reméljük, mert ma általános érdekszővetség fűzi egybe az embereket és az az elv érvényesül: „Köz kezét mos.“ Ha a mészárosok ezen erkölcsi és sokszor törvénytelen presszió alatt állanak, akkor tessék nekik nyíltan sikra szállni és felkelni a törvénytelen eljárások ellen és az igazság helyes útját megkeresni, de az e czim�ni veszteséget ne dobják a fogyasztó közönség nyakába.

Hallottuk, hogy két hét előtt városi derék polgármesterünk egy nagyobb szabású értekezletet tartott mészárosainkkal, de lehet mondani, semmi eredményel. Ezek után tehát joggal oly kilátásokkal nézünk a jövő elé is, hogy nem lesz eredmény. Az ország nagy részében és különösen a Dunántúl uralgott nagy szárazság folytán be-következett takarmány- és legelőhiány rohamosan nyomja a marhaárakat, ugyannyira, hogy biztos tudomásunk szerint több száz darab heverő marhát hajtanak felébe vármegyénkbe is. A mit pedig ez uton nem sikerül elhelyezni, vagy nem érdemes tartani, az mészáros tagló alá fog kerülni.

Kétségtelen tehát a marha rendkívüli olcsósága. Mészárosaink azonban ezzel szemben bármi csekély méltányos hajlandóságot sem mutatnak a húsárak leszállítására, de sőt kihívóan nevetnek a közönség szemé közé.

Tornalján hasonló viszonyok kaptak lábra a mult évben és a közönség úgy segített a bajon, hogy 40 család szövötközött, szerződést kötött egy mészárossal és ma 40 krajczárért kapják a prima húst. Erre a többi mészárosok is beadták a derekukat, de már későn volt Miskolcson hasonló nyomás alatt áll a közönség. Akadt azonban egy ügyes és élelmes mészáros, ki engedélyt kért a kapitányságtól, hogy a piacon árulhassa az olcsó húst. Az engedélyt megkapta

verődve, mint a hulló legyek az esős hidegben, mind hiába, kerülgetvén a se hideg, se meleg bemutatkozás kényelmetlenségeit.

S tudod-e, hogy már a hatodik napja szakad itt az eső, hol szállas „Schnurbart“, hol pedig szakadó „ruhany“ módjára, de úgy, hogy bátran elmondhatjuk az esőt áhítózó kétségbeesett gazdával: „Atdál uram esőt, de nincs benne köszönet!“ . . . És a mily mértékben szakad az eső, olyan rohamosan seprí pénzünket a megdagadt ár egyenesen a „Molnár“ garatjára, (így hívják figyelmes, derék vendéglősünket), hol ő kigyelme kisebb-nagyobb bankótáinkat mind mind egy gamma-dába örlí, természetesen a saját tárczájába! . . . Nos igen! . . . mert hát a bus magyar mit is tudjon egyebet csinálni ilyen tulgazdag fátumos időben, mint a költő „Magyar nemes“ e szerint: jól enni-inni . . . rá nagyokat aludni . . . s végül fanyar savanyu képpel, de napról napra megkönnyebbültebb zsebekkel ébredezni. Istenem! milyen fölösleges is . . . pardon . . . fölséges is az ilyen kedélyes fürdőzés! . . .

A fürdő áldozatkész igazgatósága, jeles orvosa és derék gondnoka pedig szivszorongva biztatgatják az aggodalmaskodó, de azért a msradásra mindig elszánt bátor lelkeket, szentül ígervén, mindenkinek, hogy okulva az ideai alkalmatlan időjárás véletlen szeszélyességén, jó-vőre okvetlenül bebiztosítják e különben kitűnően gondozott gyönyörű fürdőtelepen időző közönség részére a kedvező szép időjárás állandóságát. Én ugyan megval-lom, jobban szeretném mindezt bebiztosítás nélkül most élvezni annak a kilátásba helyezett szép meleg időnek állandóságát, mikor magam is itt vagyok kénytelen szapultatni és kidömbözköltetni testi szervezetemből a ka-hogós göthösséget és az örök náthát.

I-merkedni azonban itt nem minden emberfiával ismerkedem, hanem csak „Bösz“, „Török“-kel és „Lovas“ „Zatár“-ral, akiket annyira megszerettem, hogy el sem tudom képzelni, mint lehettek ezek valaha a régenmult időkben a magyarnak halálos ellenségei?! . . .

és már az első napon d e. 11 órakor egy por-czika sem volt vágótőkéjén, a következő napra már egy másik kért engedélyt erre és ma már nem győzik a közönséget kiszolgálni, míg a nyakasok otthon üzletük ajtajában szép fehér köténnyel szivar szó mellett várják a vevőket, de hiába. Példák ezek arra, hogy ha leszállítják is mészárosaink a hús árakat, még akkor is tisztességes haszonnal vághatnak.

Ajánljuk tehát e körülményt jó polgártársaink és mészárosaink figyelmébe, szivleljék meg annak nehéz helyzetét, ki nagy családdal meg-pézből kénytelen naponta a mindennapi élelmi czikket beszerezni és szálljanak le a méltányos-ság határáig.

Ha erre nem hajlandók, úgy sürgősen kér-jük a közönség védelmére a hatósági mészárszé-kek felállítását, mert előttünk ez a jelszó lebeg: „Élni és élni hagyni.“

Városi képviselőtestületi közgyűlés.

Városunk képviselőtestülete folyó hó 19-én, d. u. 4 órakor látogatott közgyűlést tartott dr. Kovács László polgármester elnökléte alatt. A gyűlésen a tisztviselőkn kívül jelen voltak: Abonyi Pál, Baksay József, dr. Baksay Dzsóz, Boczkó Dániel, Csapó János ifj., Csapó János idb., Dapsy József, Eszenyi Gyula, Fekete Pál, dr. Instítórisz Endre, Jaczkó Pál, Kohn Albert, Lengyel Pál, Lévy István, dr. Löcherer Tamás, Lukács Géza, Rábely Miklós, Soós Ferencz, Sütő István, Singer S Leó, Szabó József K., Szabó József m., Szabó István, Széman Endre, Tóth Béla, Zachar Gusztáv és dr. Zehery István.

A gyűlés lefolyásáról a következőkben számolunk be:

Polgármester a napirendre tűzött ügyek tárgyalása előtt megemlékezik Sulyovszky István grófi uradalmi igazgatónak kormányzóvá történt kinevezéséről. Indítványozza, hogy tekintettel közismert egyéniségére, érdemeket szerzett arra, hogy ez alkalomból üdvözöltessék, annál is inkább, mert néhai gróf Andrássy Dénesné fenkölt szellemű, nemes lelkű és szívű magyar urasszony életéről és haláláról egybeállított adatokat tartalmazó művével maradandó emléket adott magas színvonalon álló irodalmunknak.

A közgyűlés az indítványt egyhangulag elfogadja s öt jegyzőkönyvi kivonaton erről értesíteni rendeli.

S képzeld kedves jó Öregem! még az esős hideg idővel együttjáró lehangoltság sem képes itt korlátozni a nagy fene fényűzést és planczot! . . . Nők és férfiak egyiránt kischmuckozva és kiperfimirozva, nap-nap után más-más selyem „blouze“ okban és bársonyos „szmoking“-okban sétálgatnak fel s alá az ázott sétatéren és kíváncsian bámulgatják, szagolgatják egymást, mint a fajsi kutya Pesten! . . . én pedig szegény viseltes gunyóban úgy nézek ki köztük, mint egy szirmaitól megfosztott „mákvirág“ . . . No de aztán akad is ám itten bőven dolguk a divatos amatőr fotografusoknak! Le lekaják itt izibe a megörökítésre érdemes karrikatúrákat. A minap engem is lekaptott egy terjedelmes hölgy, nyomban meg is köszöntem neki nagy szépen a szives-ségét. Hja! . . . manapság ilyen nagy előnyeik vannak barátom a fürdőzéseknek! . . .

Az idő és a víz folyását azonban nem akadályozza itt semmi! . . . Folyton folyvást zuhog a gyönyörű „viz-esés“ . . . vigan csobognak a hegyi patakok . . . s addig addig bugyborékolnak a sétautak, míg csak össze-össze nem teregetnek valamennyiünket a nagy zene-terembe, hol egyik este van szerencsénk unatkozni drága pénzünkért a „Boskók“ jól ismert szemfényvesztő mutatványaiban, hol pedig ingyen gyönyörködni a rögtön-zött, de mindig magas művészi fokon álló kedves hang-verekekben, melyeken leggyakrabban Kordin Mariska hírneves opera művésznő el-elfelejteti velünk remek szí-nezéstű kedves áriáival és édes lús magyar népdalaival a mostoha időjárás viszontagságait, majd dr. Szilágyi Imre dilettans hegedű-művész zaklatja fel szivérzelmünk regő hurjait, amidőn nagy precizitással előadott sok szép választékos darabjai után, néma csendben, mély érzéssel huzza:

„Messze jártam, másutt is volt jó dolgom;
Hej! de a szivem csak azt mondja jobb otthon!“

S zokogva beszélő hegedűjének rezgő hurjain, mintegy szemünk elé varázsolja az édes-kedves otthon minden reminiscenciáival és boldog családi életképeivel

2. Ugyancsak indítványozza, hogy amennyiben a mult év őszén a szállítási torlódás miatt a só szállítható nem volt, városunk közönségének e nélkülözhetetlen cikk beszerzése körül nehézségei támadtak, mivel a helybeli elárúsítók annak árát annyira felemelték, hogy különösen a szegényebb néposztály szükségleteit nem fedezhette. Erre való tekintettel, nehogy e mizéria most is előforduljon, a város folyósítson megfelelő garancia mellett 30 mm. só beszerzésére a Rimaszombat és Vidéke fogyasztási Szövetkezetnek megfelelő összeget azon kikötéssel, hogy ezen összeg a folyó év végén hiánytalanul visszatérítetni fog s a só minden fennakadás nélkül a mai folyó ár szerint lesz általa a közönségnek rendelkezésre bocsátva.

A tett indítvány egyhangulag elfogadtván, a városi tanács a kívánt összegnek utalványozására felhatalmaztatott.

3. A városi mérnök, egyszersmint építészeti tanácsos választásából kifolyólag a belügyi m. kir. miniszter a vármegyei törvényhatóság határozatát helyben hagyván, hogy a városi mérnök a város területén magánválalkozó nem lehet, a képviselőtestület a szervezeti szabályrendelet reá vonatkozó részének megfelelő módosítására utasított. A közgyűlés Lukács Géza indítványa folytán, tekintettel arra, hogy a jelenlegi szervezeti szabályrendelet régi kelte s elavult volta miatt hasznavehetetlen, a városi tanácsot megbizta egy teljesen új, a mai kor igényeinek megfelelő s a közigazgatás keretébe beillő szabályrendelet elkészítése s jóváhagyás végett 60 nap alatti beterjesztésére.

4. A Méhes-pusztai és geryői birtokokra vonatkozó haszonbéri szerződés, mely szerint Schweitzer Rezsőnek évi 11688 korona, illetőleg Sütő Istvánnak évi 1500 korona évi összeg fizetése mellett kiadatott, jóváhagyólag záradékolttatott.

5. Iparossegédek továbbképző szakrajz tanfolyama s iparos tanonciskola 1908/9 tanévi költségelirányzata elfogadtván, annál 485 kor. 37 fillér, ennél 993 kor. vonatkozó hiánynak államszegélyként utalványozása kérelmezett.

6. Ugyanazoknak 1907/8. tanévi számadása elfogadtván.

7. Hindrichs, Unger és társa cég részére 4000 □ öl területnek acélgérgár építésére a vásártérből való átengedésének ügye, a törvényszerinti képviselőtestületi taglétszám hiánya miatt, jövő közgyűlés tárgysorozatába rendeltetett felvetetni.

8. A város folyó évi költségvetését jóváhagyó törvényhatósági bizottsági határozatot a közgyűlés tudomásul vette.

9, 10. A városi házi, gyámpénztár és adóhivatal II. negyedévi vizsgálatáról felvett jegyzőkönyvet, minthogy rendellenesség nem találtatott, tudomásul vétetett.

11. Miniszteri rendeletre hordó jelzői állomást a város fedezet hiányában felállítani nem kíván, mert az után befolyó jövedelem annak felállításával s ellátásával járó kiadásokat meg nem hozza.

12. A jelenlegi óvoda az óvókötelesek befogadására elégséges nem lévén, az e célra megveendő Kossuth Lajos-utczában fekvő Horváth János örökösai tulajdonát képező házas telek megvizsgálására egy szűkebb bizottság lett kiküldve.

13. A városi ingatlanok újabb felvételek szerinti tűzbiztosítására vonatkozólag az első magyar általános tűzbiztosító társaság által tett kedvező ajánlatát a közgyűlés elfogadta.

14. A régi leányiskola emeleti részének a nyomorék gyermekek otthona elhelyezésére leendő kiadását jövő év május hó 1 éig a napirendről levette, mert a városba kérdésének megoldásáig biztos állápontra ez idő szerint nem helyezkedhetik.

15. Samarjay János vevő kérelmére a közgyűlés mintegy 290 □ öl területű az ugynevezett Bányatelep eladását, melynek vételével □-ölenként 4 koronában állapítván meg, elvben kimondotta, elrendelven törvényszerinti tárgyalását.

16. A H. Rákóczy Ferenc-utczai kufurását, tekintettel a megoldandó vízvezeték és csatornázás munkálataira, egyelőre felfüggesztette.

17. Tapper Lajos Méhes-pusztai bérlő által földterület hiánya miatt a város közönsége ellen 17400 kor.

együtt, s amire felocsodik lebilincsel elmerengéséből, az ember szégyenkezve tapasztalja, hogy a mit a valódi művészet már-már elfelejtetni látszott, általa ismét csak permetezik az eső az egész teremben! . . . De ez a szivrézlem meleg esője, mely a kezünkre száll s mind sürűben visszhangozza fülünkbe és hazavágyó lelkünkbe az elhaló dal megható refrénjét: „Hej! de a szívem csak azt mondja jobb otthon!”

Es hozta a művész még azután soká . . . igen soká! de én már misem hallottam többé a majd siró, majd kacagó hangokból! . . . hanem ébren álmodtam soká! . . . soká! . . . Otthon jártam . . . s láttam szerettemet, együtt ültek épen, . . . ott, a templom mellett, kis kertünk ölében . . . a diófa alatt! . . . hol kis unokáim mindegyre nógattak: „Gyere édes kedves jó Nagypapó velünk lovacskázni — így szól a kis Józsi — Laczit, Pistit befogom lovaknak s te leszed a csikó!” . . . Es én vén bolond létemen kötélnek állok; futok, ugrándozom, játszadozom velük a kertben s udvaron . . . majd végig futtatják velem a fél „Lasonczy-utczát” . . . s ki, egyenesen a B. Gyula kertjébe terelnek, hol ekkor már egy vidáman eszirizáló kedves kis társaság szívhezszólan énekelte ismét csak azt a nótát, hogy „Hej! de a szívem csak azt mondja jobb otthon!” . . . A zsembes „Házigazda” futja a magas tenórt, a doktor Gézával együtt (Lutheranus hangon) a dancust, a szent atyus pedig a lágyaltust, míg a Vöm uram dörögte a bassust! . . . Gyökeret vertek a lábaim s elbűvölve hallgattam, a „gyönyörű” quartettet, melynél szebb összhangot alig hallok többé ez életben! . . .

Azonban sanda szemmel sürűn pillantgattam: a vigan pattogó tűzhely felé is, hol félrehuzott hatalmas izzó paráztűz felett — jó hosszú vasnyáron — két jól hizott kacska irult-pirult (nem ugyan a tűz havétól, hanem a „gyönyörű” összhangtól) melyet igazán érdemes lett volna lefotografirozni, akarom mondani lephonografotatni! . . . A vidám társaság körül forgolódo kedves asszonyok pedig lelkükből kacagva integettek felém,

s járulékaik iránt indított, valamint a város által trágya elhordás czimén ellene 3780 korona s járulékaik iránt indítandó perek vitele s ellátására városi tiszt ügyész megbízatott.

18. A törvényhatósági bizottság rendeletére a városi tisztviselőknek a pénzintézeti és vállalati alkalmazással való összeférhetősége elbírálása tárgyában utasította a tisztviselőket, hogy ebbeli alkalmaztatásukat a városi tanács utján jelentésük be.

19. A város tulajdonát képező felső malom bérlőjének a bérszerződés átruházása tárgyában beadott kérelmére, meghagyott a tanácsnak, hogy azt jelentkező megfelelő bérlőre ruhazza át, s a bérszerződést jóváhagyás végett mutassa be.

20. A halászati és vadászati jog bérszerződése, mely 3 egymásután következő évre szól, elfogadtván. Bérlők évi 20 koronára bérfizetés mellett Jugan Gusztáv és Török Pal helybeli lakosok.

21. Városi mérnök által elkészített temető szabályozási terv elfogadtván. Városi tanács utasított, hogy azt ekként hajtsa végre s megfelelő temető rendtartási szabályrendeletet alkosson s terjesszen be.

A d. u. 4 órától 1/2 7 óráig tartó közgyűlést több tárgy hiányában polgármester berekesztette.

Értesítők.

A rimaszombati egyesült protestáns főgimnázium változatos értesítőjét Loysch Ödön, a lelépő igazgató állította össze. A tartalmas füzetben Fábry János elhunyt érdemes tanár mellképét találjuk első helyen, s Bodor Istvánnak, a főgimnázium kiváló tanárának jeles tollából kegyeletes, igen szép megemlékezés van szentelve. Mint tudóst, tanárt és embert találó vonásokkal jellemzi és működését igazán méltó módon örökíti meg.

A következő fejezet az ifjúság márciusi zászlajának, a szabadság nagy napjának szentelt hazafias ünnep keretében történt felavatásáról szól Dr. Wallentiny Dezső tanár poetikus hangon, gyönyörű reflexiók kapcsán írta meg az ünnepély lefolyását. Majd Tanulmányt czimvel Komáromy Géza tanár referál érdekes és élvezetes formában a Fiume—Velence—Verona, Gardato—Riva—Arco—Trieszt vidékére tett nagyszabású kirándulásról, melyet Loysch Ödön igazgató a résztvevők nagy megelégedésére rendezett.

Ezen bevezetésként tekintendő közlemények után jön Loysch Ödön igazgató jelentése a mult tanév történetéről. Ebben Fábry Jánosról és Dunay Ferenc elhunyt tankerületi főigazgatóról kegyeletes, meleg szavakkal emlékszik meg az igazgató.

Beiratkozott 383 tanuló, kilépett az év folyamán 12, vizsgálatlan maradt 7. A számadatokban nyilván tévedésnek kell lenni, mert a tanulmányi eredményről szólva lejjebb azt találjuk, hogy 463 tanuló közül általános jeles 33 volt stb. Hátul a statisztikai adatoknál azt találjuk, hogy a vizsgálatot tett növendékek között 30 jeles volt, s itt 363 tanuló szerepel a végösszegben, s összes beirt tanuló 382. A vizsgát tett rendes tanulók erkölcsi magaviseleténél végösszegként 341 szerepel. Ezek bizonyára csak „sajtóhibák.”

Az ifjúság erkölcsi magaviselete, tanulmányi előmenetele és egészségi állapota általában jó volt, utóbbi gondos ellenőrzése czéljából igen helyes intézkedés tétel, s az iskolaorvos a mulasztásokat is ellenőrizni fogja a jövő tanévtől kezdve. A tanulók jövő tanévtől kezdve 2—2 korona gyógykezelési illetéket fognak fizetni.

Ünnepélyek, kirándulások ez idén is voltak, s az ifjúsági körök és egyesületek szép sikerrel működtek. A Bathlen-kör Czinke István, a Tompa Önképzőkör dr. Veres Samu, a Pósa Önképzőkör s az ifjúsági gyám- és segélyegylet dr. Wallentiny Dezső, a zene- és dalkör Pásztori Gyula, az olvasó és sakkör Kerekes Dezső, a gyorsíró-kör Komáromy Géza, a torna- és vívó kör Szigeti Benedek Gyula, a kézimunka-kör Loysch Ödön elnöke alatt alakult meg és élénk tevékenységet fejtett ki.

Kulturális és társadalmi téren a tanári kar általánosan működött. A játékokny adományokról való megemlékezés után Loysch Ödön bucsuzik az igazgatói állástól azzal a tudattal, hogy kötelességeinek legjobb tudása szerint igyekezett eleget tenni s méltó utódjának, dr.

hogy lépjek már közelébb! Hanem a csalogató kacajnak én csak akkor engedtem, mikor a vén B. feltranzsirozta már a nyársonstult kacsákat Ekkor hirtelen és óvatosan a lucullusi lakomat ígérő tálhoz lopódtam s észrevétlenül ki akartam abból kapni egy szép cizombot, de a vén sas szemű olyat koppantott a kezében levő transzirozó nagy kés fokával az ujjamra, hogy a kacsacizomb helyett az ujjamat kaptam a szájamhoz s nyomban felriadtam ábrándozásomból! . . . (No de azért nem igen sajnálom azt a cizombot, mert amint a vidám lakomat élvezőktől utólag megtudtam, hát bizony jó „kemény” volt a híres nyársonstult! . . . de hát úgy kell! minnek fog a szakácskodáshoz az olyan ember, a ki nem ért hozzá!?)

Szomorú valóra ébredvén, egynehányszor zavartan tekintettem még körül a zeneteremben . . . majd pironkodva felszóltam helyemről, feleségemet is otthagya szaladtam haza gyorsan lefeküdni azon jó reményben, hogy hátha folytatása lesz még álmomban ennek az otthoni életképnek?! . . . El is aludtam rögtön, s álmomban egy igen zajos nógyleti közgyűlésen vettem részt, s most e gyűlésen szokatlanul minden tag egyszerre beszélt, az elnök által kimondott határozatot sehogy sem voltam képes kivenni.

S csodálatos! Reggelre kelve szép derült időre ébredtünk a fűrdőtelepen; s bár a napnak még mindig foga volt, mindenki az erdei sétautak felé sietett, hogy a boldogságot árasztó napsugarak lágy meleg hevében sűtkérezhessék Bujjuk is az erdőt, ha megengedi az öreg nap! . . . csak az a baj, hogy ritkán engedi! . . . De bizunk és remélünk! . . . s a míg reményünk teljesülhet:

„Ki-kimegyek a fenyvesbe gyakorta . . . Vadvirágot gyűjtök össze csokorba, S el-elemzem egynek-másnak a szirmát, a levelét, Hazasírom a lelkeimnek minden buját s örömét!”

Isten velünk kedves jó Batyiaik! a legközelebbi boldog viszontlátásig!! . . . Törköly József.

Veres Samunak átadva tisztót, az ifjúsághoz intő szövből fakadó meleg szavakat, buzdító, lelkesítő s jóváreményeit kitartó szorgalomta és lankadatlan munkára.

A főgimnázium kormányzatának és tantestületének névsora után a bevégeztet tananyag közöltetik részletesen, majd az ifjúsági körök és egyesületek működését ismerteti az értesítő.

A nagy könyvtárról — melyben 15474 drb könyv van, dr. Veres Samu könyvtárőr referál. Ez, valamint az ifjúsági könyvtár s valamennyi szertár ez idén is gyarapodott.

A tanulmányi kirándulásokról (Vepor, Parad. Fábóva-Hola stb.) Horváth Zoltán referál.

Öztündiakra, jutalmakra, pályadíjakra és segélyezésekre összesen 3768 koronát fordítottak.

Az évszázó házi tornaverseny lefolyása után az érettségi vizsgálat eredménye közöltetik. Jelentkezett 27 tanuló, vizsgázott 26. Jelesen 4: Frenyó Lajos, Kosiner Sándor, Szőke István és Vályi Ferenc; jól: 6, egyserűen éret: 10, 2 hó mulva javító vizsgára utasított: 6.

Az ifjúság érdemsorozatából kitűnik, hogy jelesek voltak: I. oszt. Sailer István és Vjerk Pál, II. oszt. Gyurove János, Jellinek Ferenc, Löcherer Géza, Pék Gyula, Pósa Lajos, Szabó László és Valent Gyula; III. oszt. Angyal Kálmán, Eisele Ottó és Klein Samu; IV. oszt. Csernay László, Dudás Dezső és Faluba Gusztáv; V. oszt. Kolosy Zoltán, Singer Arthur, Tóth Kálmán; VI. oszt. Hoffman Gyula, Kerekes Tibor, Kovács Kálmán, Lukács Béla és Mesko Barna; VII. oszt. Fehér Gyula, Máriássy Zoltán, Sailer Károly, Veres Gyula.

A statisztikai adatok közlése után Horváth Zoltán tanár — a tápintézet gondoka — közli részletes jelentését s végül a jövő évre vonatkozó tudnivalók közöltetnek, melyekből kiemelendő, hogy az 1908—1909. tanévtől kezdve a tandíj 48 koronáról 60 kor. ra emeltetett.

A kultura fejlesztése Rimatamásfalán.

Bizony példát vehetnénk a rimatamásfalaktól. Pár év előtt még nagyon is hangzott ottan a „tót” szó, ma pedig már magyarul beszél a fiatal nemzedék egész általánosságban, sőt már magyar szindarabokat ad elő kifogástalan zengzetes magyar nyelven és szép kiejtéssel. Erről volt alkalmunk meggyőződni folyó hó 16-án, midőn az ottani ifjúság a virágzó „Petőfi Egylet” javára „Az Uzsai Gyöngy” című népszimfűvet adta elő. — Nem akarjuk mi Rimaszombat város magyarságát és hazafiaságát kétségbe vonni, mert ahhoz kétegy egyáltalán nem fér, de nem tudjuk magyarázatát annak hol keressük, hogy a rimaszombati intelligens polgári ifjúság az önképzéssel, az önművelődéssel vajmi keveset törődik. Szerencse, hogy ezen előadáson számosan vettek részt városunkból is és reméljük, hogy a jó példa ragadni fog.

Hogy valót beszélünk e sorokban, annak igazolásul bereferálunk az estély sikeréről. A nyári szinpad az egylet saját helyiségének tágas nagy udvarán volt felállítva és izléssel dekorálva. A nézőtér a szabad ég alatt volt, szerencsére jó időben. Alig 8 óra után már lehetetlen volt helyet kapni és nem sokat mondunk, ha azt állítjuk, hogy 300 ember ült és állt zsufolva a legnagyobb kíváncsisággal várva a függöny felrebbenését.

Végre szólt a csengő és a függöny hirtelen szaladt fel a szinpad tőres volt, de a háttérben egy falusi csárda ablaka volt látható, melynek árnyékában egy ivogató legény könyökre hajtott fejjel szép magyar nótákat énekel zenekísérettel. Egy legény volt, az uszai gyöngy eszabítója, a darab főszereplője: Gyuri, P. Habán Pál. Mint a darab meséjéből kivettük, az ő csalásága és virtusa adta meg az anyagot a szerzőnek a darab megírásához, s azután következett a szerelmes hűtelen menyecske Vida Sári Karhát Zsuzsika személyében. Mindketten igen csinosan énekeltek, nagyon átérték szerepüket és jól alakítottak. Karhát Zsuzsika oly ügyes menyecske volt és oly szerencsésen volt öltöztetve, hogy még városi szinpadunkon is megállotta volna helyét. Aratott is tapsot bőven úgy játékaival, mint énekeivel. Kár, hogy a zenekíséret kritikán aluli hamis volt, mely valamennyi énekest zavarba hozott. Melletők bőven kivették az elismerésből részüket Tatárné szerepében: P. Habán Zsuzsika; Faragó Ferenc szerepében: Andrikk Samu; Juczi szerepében az ügyes és féltékeny kis parasztleány: Földi Juliska; az öreg Hamvas István szerepében pedig egyik legsikerültebb alakított mutatta be Szamajdák András; Fajdalmi Sylvia szerepében állandó derült kedélyben tartotta a közönséget a komikus kulcsárnő idb. Andrikk Zsuzsika és partnere Zakariás Flórián Rövid András; és a hűséges legényzimbora, a csinos Pavella Pál Jomay Samu szerepében. A darab komikumát teljes érvényre emelte és hálás szerepét a legnagyobb elismerésre töltötte be Jajnekemé szerepében idb. Habán Mariska. A cigányok P. Habán András, Habán János és Pavella András pedig úgy játszottak és oly cigányos kiejtéssel adták szerepüket, hogy a legszigorubb kritika sem hagyott velők szemben követelni valót, costümjük is meglepően sikerült volt. Czigány Mari szerepében P. Habán Mariska is jó volt.

Az összes szereplőkről, bár külön-külön megérdemelnék a dicsőretet, nem emlékezhetünk meg térszűke miatt, egész általánosságban tehát azt mondhatjuk, hogy mindnyájan csak dicsőrettel léptek le a deszkáról; kaptak is bőven tapsot és virágot, legnagyobb jutalmuk pedig abban nyilvánult, hogy a nagy közönség teljes megelégedéssel és elismeréssel távozott azzal, hogy még egyszer előadhatnák e darabot.

A legfőbb érdem, ha jól sejtjük, az egylet buzgó elnöke: Farkas Zoltán földbirtokosé, ki sokat foglalkozik népével és az előljáróságé, illetve a vezető férfiaké. Ez alkalommal pedig különösen dr. Habán Mihály tanáré, ki a darabot nagy fáradsággal betanította és rendezte. Ezzel egyidejűleg nem hagyhatjuk szó nélkül, hogy a közigazgatási hatóság az ottani és már két év óta válság alatt lévő körjegyzői hivatalt egy megfelelő arra hivatott ügyes férfival mielőbb igyekezzék betölteni, mert e jó nép nagyon is megérdemli, hogy derék bírása mellett egy ügyes vezető tényszerű is kapjon körjegyzőjében.

Az anyagilag és erkölcsileg szépen sikerült előadást reggelig tartó táncz követte.

Meghívó

Gömörvármegyei közösi- és körjegyzői egyesülete által Rimaszombtatban, a vármegye székházának termébe 1908 évi augusztus hó 29 én d e 10 órakor tartandó öszi közgyűlésére és ugyanott folyó évi augusztus hó 28 án d. u. 2 órakor tartandó választmányi ülésre.

Tárgysorozat:

1. Jegyzői magánmunkálatokra vonatkozó bizottsági javaslat bemutatása.
 2. Krassószörénymegyei jegyzői egyesület indítványa az utadótörvényre vonatkozó szabályrendelet megváltoztatása tárgyában.
 3. A jegyzők orsz. árveháza alapjának növelésére hozandó intézkedések.
 4. A közösi közlönyben közölt s az Erzsébet királynéről nevezett országos segítő egyesületünk alapszabályaihoz esetleg beadott indítványok közlése.
 5. Nyugdíjviszonyos vármegyék bejelentése az országos együlethez.
 6. A gyűlés előtti napig beérkező indítványok.
- Felsővály, 1908. augusztus hó 11 én.
- Lovcsányi Béla, Id. Fölföldy Ottmár,
egyl. főjegyző, egyl. elnök.

Értesítés.

A rimaszombati állami elemi fiu- és leány, valamint az utóbbival kapcsolatos ismételt leányiskola 1908—9. évi növendékeinek beiratása az illető iskolák helyiségeiben azeptember 1-től 5-ikéig tartatnak meg. Mindezen d. e. 8 óráig 11 óráig, d. u. 2-től 4-ig. Az érdekeltek szülőket és szülőhelyettesítőket a jelzett idők pontos figyelembe vételére ez uton is tisztelettel felkérjük. Rimaszombat, 1908. augusztus 16. án.

Törköly József, Matolcsy Pál,
a fiúiskola igazgatója a leányiskola igazgatója.

Értesítés

A rimaszombati állami polgári leányiskolában az 1908—9. iskolai évre leendő beiratások szeptember hó 12., 13. és 14. ik napjain délelőtt 8—11 óráig és délután 3—5 ig eszközöltnék az új polgári leányiskola tanácskozó termében.

Szeptember hó 5. én a felvételi, 7. én a magánvizsgálatok tartatnak.

A javító vizsgálatok szeptember hó 1. én kedden délelőtt 8 órakor lesznek.

Az iskolai év ünnepélyes megnyitása szeptember hó 9. én történik.

Felkérem a t. szülőket, illetve gyámokat, hogy a beiratásra kitűzött napokon a tandíjjal, esetleg a tandíj elengedése iránti felszerelt folyamodvánnyal ellátva gyermekeikkel személyesen megjelenjen a gyermekek iskolai, születési és himnlőltási, illetve újraoltási bizonyítványait magukkal hozni sziveskedjenek.

Vidéki növendékek leendő lakásukat az iskolai év elején, még mielőtt helyüket elfoglalnák, belegegyezést végezték az intézet igazgatójának bejelenteni tartoznak.

Előzetes bejelentés nélkül a városban senki sem fogadhat fel növendéket ellátásra.

Rimaszombat, 1908 évi augusztus hó 21-én.

Kathona Géza, igazgató.

Hirek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk minden olvasóit, kik még az előfizetést meg nem újították, avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy úgy az előfizetést megújítani, mint a hátralékos előfizetést kiegyenlíteni sziveskedjenek. Tisztelettel

a „GÖMÖR-KISHONT” kiadóhivatala

Személyi hírek. Kubinyi Aladár királyi kuriai bíró, törvényszéki elnöke haza érkezett szabadság idejéről és átvette a kir. törvényszék vezetését.

Dr. Bernáth István kerületünk országgyűlési képviselője a héten városunkban időzött.

Dr. Löcherer Tamás kórházi és gyermekmenhelyi igazgató főorvos és Tóth Béla építész városi mérnök az építendő nyomorék gyermekmenhely ügyében folyó hó 21-én Budapestre utaztak és az illetékes miniszteriumban tárgyaláltak.

Langhoffer Viktor kir. járásbíró 6 heti szabadság-időre távozott.

Szendrói Kovács Kálmán a kir. államépítészeti hivatal és állami utak kerületi felügyelője Egerből, a hét folyamán a megyebeli állami utakat utazta be és vizsgálta meg a helybeli államépítészeti hivatalt.

Holló Barnabás, a hirneves szobrász, vármegyénk szülője, ki itten kezdette a régi faragászati iskolában pályáját, f. hó 16. án városunkban időzött családjával és Gaál Emilnek volt szívesen látott vendége.

Freyler Kálmán m. kir. helyettes p. ü. őri felügyelő Lőcséről a hét folyamán városunkban időzött és a helybeli m. kir. p. ü. biztosságot vizsgálta meg. A több napra terjedő szemle után mindent rendben találván Joós Elek főbiztos és Konratovits Elek előtt teljes megelégedéssel fejezte ki. Innen tovább folytatta útját a kerületben.

Sulyovszky könyve Gróf Andrássy Dénesné életéről és haláláról ezimel igen szép kiállítású könyv jelent meg Sulyovszky István jószágkormányzó tollából és szerkesztésében. Sulyovszky hálás akart lenni fenkült gondolkodásu, nemesszívű, jótékony néh. Nagyasszonyunk emléke iránt, midőn a könyv kiadását határozta el, másrészt pedig a megboldogultnak szeplőtlen életét és halála után a pótolhatlan nagy veszteséget óhajtott megörökíteni az utókor részére. A remek mű nem a könyvpiazcra készült, hanem díjtalanul a nagyközönség részére. A szerző a napokban küldötte szíjjel a becses könyvet és reméljük, azt mindenki értékes ereklyeként fogja könyvtárában megőrizni.

Esküvő. Fábry Zoltán szolgálaton kívüli m. kir. honvéd főhadnagy, városunk ügyes és tevékeny alkaptányja, tegnap vezette oltárhoz Győrben Pálmay Margit urleányt.

Anyakönyvvezetői kinevezés. Dr. Pösch József roznói v. polgármestert, a m. kir. belügyminiszter teljes hatáskörrel anyakönyvvezetővé nevezte ki Rozsnyó város területére.

Gyászrovat. Frank Ákos vármegyei árvászéki irattárnok, ki 30 évig állott a vármegye szolgálatában, folyó hó 14. én hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése 16. án délután ment végbe. A temetésen a vármegyei tisztikar Lukács Géza vármegyei főjegyző, alispánhelyettes vezetésével részt vett, a ravatalra koszorút helyezett, a sírnál pedig a tisztikar nevében Komáromy István aljegyző, tb. főtisztigabiró, lapunk szerkesztője mondott hatóságos bucsubeszédet.

Öz. Hruska Jánosné szül. Hruska Teréz folyó hó 14. én Balatonfüreden — hová régi szívujaja miatt ment gyógyulást keresni — hirtelen elhunyt 64 éves korában. Régi jóhírű magyar szabó üzletét önállóan vezette a munkás és rendkívül szorgalmas asszony, kinek halála ösziinte részvétet kelt. Sulik Andorné, Hruska Rezső és Teréz anyjuk gyászolják az elhunytban, kinek hűlt temetőit hazaszállították s itt folyó hó 18. án helyezték örök nyugalomra nagy részvét mellett.

Tanítók gazdasági tanfolyama. A kurinezi állami földmives iskolánál ez évben rendezett négy hetes tanítói tanfolyam, melyen több vármegyéből 20 néptanító vett részt, f. hó 14-ikén ért véget az e napon kitűnő eredménnyel megtartott vizsgálat, melyen Pogány István vármegyei kir. tanfelügyelő elnököl. A több, mint 4 óra hosszú tartott vizsgálat élénk és tanulságos képet nyújtott, egyrészt az intézmény életrevalósága és áldásos voltának, másrészt pedig annak, hogy a csupa előkelő képzettségű 20 fiatal tanító gazdasági ismereteit mennyire s mily hasznosan tudta és rövid idő alatt gazdagítani az iskola lelkes tanári kara. A dióhéjba szorított számtalan tömör felelet, mit a hallgatók a hozzájuk intézett kérdésekre adtak, mind azt mutatta, hogy az széles körű és mélyen gyökerezett ismeret és tudásból szűrődött le. A vizsgálatot a kir. tanfelügyelő lelkes és lelkesítő szavakkal zárta be, mely után az intézet vezetője Fekete Pál igazgató kiosztván a tanfolyamon részt vett tanítók bizonyítványait, azoktól tanártársaival együtt melegen elbucsuozott.

Ebből az alkalomból helyén valónak találjuk a tanítványok egyikétől eredő köszönő szavakat is közölni: „A rimaszombati m. kir. földmivesiskolában a tanítók számára tartott négyhetes mezőgazdasági-tanfolyam f. hó 14. iki záróvizsgálattal bevégeződött Elismerés és hála illeti az előadók ügybuzgóságát lelkes, magas és magas színvonalú tanításukért, mellyel miniket az okszerű mezőgazdálkodás egyes ágaiba bevezettek. Mindig szívesen emlékezünk Győrök Leo Tivadar és Raksányi Gyula urakra páratlanul szép és eredményes előadásukért. Adjon Isten sok ilyen kiváló gazdást édes hazánkknak.” Baraczká, 1908. aug. 20-án. Imre Lajos állami tanító, mint e tanfolyam hallgatója.

Tennis-mulatság. A helybeli tennis társaság a folyó hó 19. ére tervezett vacsorával egybekötött táncmulatságot a roz idő daczára is a városkerti vendéglőben megtartotta. A roz idő következtében a mulatságon kevesen voltak jelen, de kedélyesen mulattak.

Sikerült kirándulás. A vármegyei közösi és körjegyzők Id. Fölföldy Ottmár egyleti elnök vezetésével sikerült kirándulást rendeztek a héten Szent István napján, a tiszolci fogaskerekű pálya környékére. A kiránduláson az egyletből számosan és az egylettel a tiszolci magyar kaszinó is részt vett. A kedvező időjárás mellett a kirándulók igen jól mulattak és sok hazafias tartalmu felköszöntő is hangzott el.

Orvos gyűlés. A vármegyei orvosszövetség f. hó 8. án dr. Löcherer Tamás elnökelete alatt kisebb szabású gyűlést tartott Bánrévén. A gyűlésen az elnökök kívül jelen voltak: dr. Lichtschein, dr. Pösch, dr. Urszinyi dr. Kengyel, dr. Kres, dr. Gaál és dr. Schvarcz orvosok. Tárgy volt a munkás betegsegélyző pénztárakkal szemben való magatartás és kimondotta a közgyűlés, hogy addig, míg ez irányban egy határozott általános megállapodás létre nem jöhet, a belügyminiszteri rendeletben megállapított díjak mellett fogják a pénztár tagjait orvosi segélyllyel ellátni. Továbbá dr. Grószman Nándor Putnokra visszatelepített orvosnak, a szövetségbe való felvétele. E kérdés felett úgy döntött a gyűlés, hogy ha egy év múlva a collegák ajánlani fogják a felvételre, akkor fognak véglegesen határozni.

Előmunkálati engedély. A kereskügyi miniszter Molnár József ügyvéd rimaszombati lakosnak, mint a rimaszombatvidéki érdekeltég képviselőjének a m. kir. államvasutak Rimaszombat állomásából Gygán, Susány, Fazekaszaluzsány és Pongyelok községek határain át a losonezvidéki h. é. vasut Póltár állomásáig, továbbá ugyancsak Rimaszombat állomástól Tamási, Uzapanyit, Balog, Meleghegy, Bugyikfala, Szilistye, Ujvászár, Rakólehota és Ratkó községek határain át Poloszkóig, illetve Rákos, Kóvi és Nandráns községek érintésével a murányvölgyi h. é. vasut Jolsva állomásáig vezetendő szabványos nyomtávú gőzmozdonyu helyi érdekű vasutvonalra kiadott és a Rimaszombattól Ratkóig vezető vonalrészek keskeny nyomtáv alapul vételével leendő tervezésre is kiterjesztett előmunkálati engedély érvényét egy év tartására megújította.

A sz-simoni út. Dr. Göbl Márton róm. kath. plébános utánjárása folytán végre a Hangony—Darnyavölgyi utja rendbe jön. A munkálatokat Balgha Kálmán kir. mérnök vezetésével már megkezdették: 70 kubikos dolgozik az utvanalon. Az egész utvonal 180 000 koronába fog kerülni az államnak. Valóban halás lehet Hangony völgy egész lakossága a kitűnő jó úttér.

Szent István napja. A régi szokáshoz híven ez évben is ünnepi színt öltött a helybeli kath. olvasó kör e hó 20. án, hogy hódoljon a honalapító szent király emlékének, hogy Szent Istvánra visszaemlékezve erőt, lelkesedést merítsen e nagy férfiu példájából. Száz terítékű banket volt ez alkalommal a kör helyiségben. Az ünnepi beszédet Bencsik Sándor hittanár, a kör titkára mondotta, lelkesen fejtegetve a nap jelentőségét. A beszéd elhangzása után mindnyájan egy szívvél s egy lélekkel énekelték el a himnusz-t. A vacsora benyult a késő éjbe.

Kivándorlás. A Garamvölgyéről kapjuk a hírt, hogy ismét mozgolódik a lakosság és nagyobb számban készül Amerikába. Ennek oka a jelekből ítélve, abban keresendő, hogy a vidéken valami csábító tűgnyök jár a nép között. Ajánljuk különösen a lelkeseknek és közösi körjegyzőknek a figyelmébe, hogy világosítsák fel a né-

pet és igyekezzenek a kivándorlásról lebeszélni; mert igaz ugyan, hogy a törvény megadja a jogot a kivándorlásra, de azt nem rendel el, mint ottan valaki azt a népnek tévesen magyarázza, s vége van már Amerikában annak a mesés keresetforrásnak, mely még pár év előtt is volt.

Öngyilkosság Teleszniczky Ede helybeli iparos a tegnapi napon — valószínűleg elmezavar következtében — felakasztotta magát.

Vakmerő cigánytámadás. Moleczer Gyula városi erdőmester beszéli, hogy a napokban vendégei érkezvén Szabadka pusztai lakására, szórakozás czéljából sétát tett vendégeivel a szabadkai erdőben. Séta közben a majális helynél egy oláh cigánykaravánt talált letelepedve. Ismerve pedig a cigányok szokásait, hogy nem nagyon szeretik a más tulajdonjogát elismerni, figyelmeztette a karaván tagjait, hogy a nagy költségen ottan emelt két deszkaépületnek valami hibája ne történjék és óvatosságból a cigányokat el akarta távolítani. Erre az egyik cigány hatalmas termetű erdőmesterünkkel szembeállt, mire az erdőmester a támadásra kész cigányt földhöz vágta. Lett aztán erre nagy ribillió és a karavánból még két férfi sietett segítségére társuknak. Látszólag vissza akarták tartani a támadástól, ez alatt azonban egy hatalmas kést csempésztek a kezébe. Az erdőmester és vendégei teljesen fegyver és bot nélkül lévén, e vad emberekkel szemben kénytelenek voltak visszavonulni. Ez eset ismét egy arra, hogy sürgessük a legszigorúbb eljárás folytatását és különösen a csendőrséget figyelmeztetjük a kiméltelen, folytonos üldözésre.

Vadászok figyelmébe Folyó hó 15-én megszünt már a régen várva várt általános vadásztalalom. A mi vadászaink is nagy örömmel akasztották le a fegyvert és már is sűrűn halljuk azok döngését. Hát ettől az időtől fogva joga van nimródjainknak össze-vissza lövöldözni, azonban nekünk is jogunkban áll felszólalni, illetve felkérni az igen tisztelt vadászokat, hogy a két előbbi nagy tél által elpusztított vadállományt még legalább egy évig kíméljék meg.

Közrendészet Feleden. Megbízható forrásból hallottuk, hogy Feled községben, a rimaszécsi járás székhelyén, hol állandó csendőrs is van, már régóta az a szokás divik, hogy ha a csendőrség letartóztat valakit, azt fogda hiányában a községhezához kíséri és további intézkedésig a község kötele a foglyot őrizni. Minthogy pedig a községnek rendőri közege nincsen, a község akként tesz eleget e köteletségének, hogy a lakosság soraiból soros polgárörököt rendel ki a fogoly őrzetére. Csak a mult héten történt, hogy egy 30 tagból álló cigánykaravánt kellett ily módon napokig a legnagyobb munkaidőben a községi lakosoknak felváltva őrizni, s hasztalan volt minden zugolódás, az előjáróság e régi szokásnak ez alkalommal is érvényt szerzett Ennek folytatásaképpen esett meg ismét a héten éppen sz. István napján, hogy a csendőrség ismét bekísért valami csavargót és egy Torma nevű ottani jómódu földes gazdára esett a sor őrizni a csavargót. A gazda azonban nem lévén otthon, helyette negyedik gimnáziumi osztályt végzett fiát szállították a soros szolgálatra; a fiu azonban ugy fiatal koránál, mint intelligenciájánál fogva vonakodott ezt teljesíteni. Az előjáróság azonban a fiu védekezését nem vette figyelembe, hanem csendőrökkel kerestette fel lakásán és megvasalva a nagy nemzeti ünnepnapon kísértette végig a falun a község megbotránkozására Tudósítónk még azzal egészíti ki e hírt, a mi már valóban komikus is, hogy gyakran megtörténik, miszerint a csekélyszámu csendőrségi legénység mind külszolgálaton van, s ilyenkor ilyen polgári strázsa őri a csendőrségi laktanyát is. A községi lakosok, különösen pedig az intelligencia méltó felháborodását tehát ez eset felett teljesen indokoltnak találjuk, s ennek megszüntetése érdekében fel kell szólalunk. Helyén valónak találjuk, ha a tolonczokkal szemben efféle kötelezettséget kell a községnek teljesíteni, de ettől eltekintve nem ismerünk sem törvényes, sem pedig rendeleti intézkedést arra, hogy a község lakosait ily súlyos teherrel lehetne megróni.

Az aczólgyár falai ma holnap tető alá kerülnek és mint értesülünk, október hóban megkezdí rendes működését. Hogy annak üzeme mily jövő elé néz, csak a legjobbat jelezhetjük, mert Gaál Emilnek, kinek sikerült az ügyes vállalatot ide telepíteni, már sikerült sok megrendelést is gyűjteni.

Megszökött rab. A több rendbeli lopás büntette és egyéb büncselekmények miatt már egyévi és hat havi börtönbüntetésre elítélt és még egyéb büncselekmények elkövetésével is gyanúsított, hanvai illetőségű Banya László, állnéven Bán János rovvott multu csavargó folyó hó 20. napján, este 8 óra körül a kir. törvényszék fogházából a fogház hátsó ajtaján az ajtó kulcsának előzőleg történt elcsenése és a fogház kerítésén történt átmászás után a rajta lévő kintestári rabruhában megszökött. A kir. ügyészség a szökevény kézrekerítése iránt széles körű nyomozást indított, nevezetesen a szökevény letartóztatása czéljából első sorban a helybeli csendőrszakasparancsnokságot kereste meg s ezen az uton 64 csendőrs lett utasítva, azonfelül a kir. ügyészség által 8 községi előjáróság lett felhíva a szökevény letartóztatására. A rendőri közlönyben pedig a szökevény személylérésének közzététele mellett, ellene nyomozó levél lett kibocsátva.

Utcái botrány. A mult hétfőn fényes nappal a Rákóczy-utczán a lakosok megbotránkozására nagy utczai botrányt rendezett egy Horvát Mihály nevű cigány. Ugyanis azt mondják, hogy beruggott fejjele reá támadt két békésen arra haladó pénzügyőrré és éktelen szidalmazással illette őket. Midőn pedig az utczán összesereglett község az ok nélkül megtámadott pénzügyőröket védelmébe vette, a nélkülözött is szidalmazta Reméljük, hogy a rakonzátlan részeg cigány ellen megtétezt a feljelentés és illetékes helyen büntetésben fog részesülni.

Tűzoltók nyári mulatsága Nem nálunk, de Rozsnyón folyt le a szép tűzoltó mulatság, melyről lap-társunk: a „Sajó Vidék” így emlékezik meg: „A helybeli önkéntes tűzoltó egyesület az elmúlt vasárnap tartotta meg szokásos nyári mulatságát. D. u. 2 órakor jött össze a legénység a város háza udvarán, hol először is kiosztották köztük az évi gyakorlatok után az esedékes járulékokat. Két és fél órakor indult meg a csapat díszszázlója alatt Feymann fő- és Váry és Járossy alparancsnokok vezetésével, trombitász kíséretében az uszoda helyiségébe,

hol *Beitler* főszertúr mester fogadta őket az ez alkalomra ide szállított esztergomi cigánybanda élén. Csekély pihenés után kiosztatott a tagok közt az u. n. menázs, mely hideg ételből, egy-egy jó szivarból s fejenként *cirka 3 liter borból* állott, melyet a családtagok családtagjaikkal együtt fogyasztottak el. Talán még soha nem volt városunk intelligens közönsége részéről oly nagy érdeklődés a népmulatság számba menő ünnepély iránt, mint most. A paracsnokság majdnem zavarba jött, hogy hova is helyezze el az előkelő s nagy közönséget, különösen a hölgyközönséget tisztelte meg nagy tömegével a mulatságot; a netalán hiányt azonban pótolta a kifogás-talan szíveséggel s előzékenységgel, mit a vendégek ellátása körül kifejtett, friss tepertős és vajjas pogácsával kinálkozott apertúrának, majd a *Kmoter* által főzött felséges ízű sonkával szolgált minden résztvevőnek a legnagyobb szolgálatkészséggel, a kedves vendégek pedig avval viszonyozták a figyelmet és szíveséget, hogy igyekeztek a felszolgált étel elfogyasztásával a paracsnok-ságnak kedveskedni s mint mondani szokás: jó időt csinálni. Ez alatt az egyet tagjai teljes kőkülönbség nélkül a legvigabban ropták a fenyőlombok alatt a tánczót, csak bizony kár volt, hogy még egyszer anyyi fegyverfogható ember nem volt, oly sok volt a tánczolni vágyó szép lány. A jó kedv nem szűnt, csak emelkedett, természetes, hogy ehhez nagy mértékben hozzájárult a gróf *Andrássy Géza* ur ó nagyméltósága által évenként adományozni szokott öreg hordó bor, melyet nemcsak szép literszámban, de kiváló minőségben is szolgáltatott ki *Spéczián* számtartó ur, mely figyelmességeért a tűzoltó egyet hálája mellett a nagyközönség elismerését is kiérdemelte. A legkellemesebb időben, sötétség beálltáig tartott a mulatság, s a közönség, valamint az egyleti tagok a legvidámabb kedélyhangulatban oszlottak szét, s örömlüknek adtak kifejezést a paracsnokság előtt, hogy oly kellemes napot szerzett a megjelenteknek.

Segedelem a nemesradnóti tuskórosul-taknak. Ujabb adakoztak Csizi fürdő részvénytársaság, az ott rendezett műkedvelői előadás tiszta jövedelmét 100 kor. Csizi ref. egyházközség gyűjtése Ruszkay István tanító utján 15 k. Beeske Bálint János 5 k. Bática gyűjtése 116 kor. 40 fillér, mely összeghez hozzájárultak: Bornemisza Elemér 20 kor. Bornemisza Dénes 10 K. Özv. Bornemisza Istvánné 10 kor. Özv. Ragályi Nándorné 10 kor. Szabó Ágostonné Ragályi Sarolta 20 kor. Lengyel László (másodízben) 2 kor. Varga Antal 10 kor. Konkoly József 2 kor. Demeter Mária 1 kor. Egyesek: 31 kor. 40 fill. Összes adomány: 236 kor. 40 fillér. Az előző számban kitüntetett 2781 kor. 12 fill. együtt 3017 kor. 52 fill. háromszázötvenhat korona 52 fillér. Hálás köszönettel nyugtazza a „Segítő-bizottság.”

Számadás. A Rimatamásfalvai „Petőfi Egyet” f. év augusztus 16-án tartott színi előadás az összes bevétel volt 415 kor. 80 fill. kiadás 204 „ 25 „

maradvány 211 kor. 55 fill. Ezen összeghez felülfizettek: nagys. Farkas Zoltán 20 kor., Lévai Izsó, Göbl Alajos tanár Erzsébetfalva 2—2 kor., Gömöri Hir-lap 1 kor., Steiner Károly 80 fill., Császár Pál. Kamarás János, Szabó József 40—40 fillér, Özv. Tóth Józsefné 1 kor. 20 fill., Dienes József N. N. 20—20 fill. A szíves adományozóknak az egyet nevében ez uton mond köszönetet az egyet előjárósága.

Eladó vagy bérbe kiadó ház.

Tornalján, november 1-től kezdődőleg egy kényelmes lakás raktárak és melléképületekkel együtt bérbe kiadó, esetleg örök áron is eladó. Ertekezhetni lehet: **Deutsch Mórral** Tornalján 1—2

Kereskedő tanulóknak

egy jó házból való fiu felvétetik **KOHN ADOLF** fűszer-, liszt- és csemege-üzletében **Rimaszombat.**

Kiadó.

Az **Andrássy-utca sarkán**, első számú házban egy bolt azonnal és egy három szobás csinos lakás november 1-étől bérbe adók. **Kossuth-utca 41. számú ház** pedig eladó. Venni vagy bérteni kívánók értekezhetnek: 3—* **Andrási**, fényképészsél.

Eladó Maidinger-kályha.

Egy jó karban levő Maidinger-kályha eladó. **Rimaszombat, Losonci-utca 51. szám alatt.** 2*

ELADÓ BUTOR.

Két ágy, két szekrény, két éjjeli szekrény s egy fehér márvány-mozdó eladó. **Kinél?** Megtudható e lap kiadóhivatalában. 2—4

Eladó ház.

Feleden a Csenedőrlaktanyánál bérelt ház, melyben a laktanyán kívül még 3 külön, jelenleg is bérben levő lakás is van, a hozzátartozó kerttel együtt szabadkézben örök áron eladó. — Ertekezni lehet: **Csernay Dezső** tanítóval **Feleden** (3—3.)

Kiadó lakás.

A Sziójártó-utca 33 szám alatti házban egy három szoba, konyha, pincze stb. helyiségeket magában foglaló lakás **1908. november 1-től** bérbe vehető, esetleg örök áron is eladó. Bérteni vagy venni szándékozók forduljanak **Depsy József** tulajdonoshoz. 3—3

Leánypenzionátus.

Lőcsén, hol állami és felekezeti polgári leányiskola van, felvétetnek leánynövendékek teljes ellátásra: **Korach Róziánál**, Szél utca 2 szám. — Szigorú ellenőrzés és szolid bánásmód.

Ruhaüzlet megnyitás!

Van szerencsém tisztelettel értesíteni Rimaszombat város és vidékének nagyrésztű közönségét, hogy a Kossuth-utca 3 szám alatt **dr. Weinberger Rezső Somogyi Kálmán** kiváló szakírfiu és szabász vezetése mellett nagy férfi- és gyermek-ruharaktárt

tartok minden idényre megfelelő kész árukban. — Uj öltözékek a legújabb divat szerint, a legjobb anyagból gyorsan és pontosan készíttetnek. A n. e. közönség szíves pirtfogását kérve vagyok kiváló tisztelettel: **WÉSER HERMAN.** 1—3

Hirdetmény.

Máriássy Andor rakottási földbirtokát bérbeadván a földbirtokon található **összes élő- és holtfelszerelés** és pedig: tenyészbikák, tehének, növendék szarvasmarhák, anyajuhok, örök, bányók, (telivér **Ranbuillet**: tenyészanya 64 drb., tenyész egy éves jerke 15 drb., tenyészkos 12 drb., kostoklyó 6 drb.) sertések, igás lovak stb. Továbbá egy szállítható négy lóerős járgány, eséplőgép, gazdasági eszközök és szerszámok szabad kézből eladtnak. — Jelentkezni lehet szóval vagy írásban tulajdonosnál **Rakottáson** (u. p.: Bática), ki készségesen szolgál bővebb felvilágosítással. 2—3

ISKOLAKÖNYVEK

ódon és új állapotban, továbbá mindenféle iskolai szerek nagy választékban kaphatók:

Ifj. RÁBELY MIKLÓS

könyv- és papirkereskedésében Rimaszombat, Deák Ferencz-utca 8. szám.

Iskolakönyvek ólosón és szonnal bekóttetnek.

Hirdetmény.

4060 sz. — **Keregede** község telekkönyve birtokszabályozás következtében átalakított és ezzel egvidejűleg azokra az ingatlanokra, a melyekre az 1886 XXIX., az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t. cz. a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. XXIX. t. cikkben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosított.

És azzal a felhívással tótetik közé: 1-ször: Hogy mindazok, kik az 1886 XXIX. t. cz. 15 és 17. §§-ai alapján, ideértve e §§-oknak az 1889. XXXVIII. t. cz. 5. és 6. §§-aiban és az 1891. XVI. t. cz. 15. §-a a) pontjában foglalt kiegészítést is, valamint az 1889. évi XXXVIII. t. cz. 7. §-a és az 1891. XVI. t. cz. 15. §-a b) pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886. XXIX. t. cz. 22 §-a alapján történt törölés érvénytelenségét kimutathatják, e végből törölési kereseteket hat hónap alatt, vagyis 1909 február 28-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törölési kereset, annak a harmadik személynek, a ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat.

2-ször: Hogy mindazok, a kik az 1886. XXIX. t. cz. 16 és 18 §§-ainak esetében, ideértve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t. cz. 5. és 6. §§-aiban foglalt kiegészítéseit és a tényleges birtokos tulajdonjogának be-

2—3
Eladó ház.
Deák Ferencz-utca 22 szám alatt lévő ház szabad kézből eladó. — Ertekezhetni lehet Özv. **Gasko Józsefnél** Rózsá utca 20 ik sz. alatt.

Tanulóknak
egy 13—14 éves fiu, ki magyarul helyesen írni és olvasni tud, **RÁBELY MIKLÓS** könyvnyomdájában szeptember 1-ére felfogadtatik.

Kereskedő tanulóknak
két jó házból való fiu felvétetik — tót nyelvet bírök előnyben részesülnek — **SZOYKA PÁL** női kézimunka, rövid-, szövött-, díszmü és divat-áru üzletében **Rimaszombat.** 11—*

Hirdetmény.
Birtok eladás folytán — az összes juh-, sertés- és növendék szarvasmarha állomány eladó. Megtekinthető **Bakti-pusztán** és ugyanott értekezhetni **Molnár János** gazdatisztivel.

Birtok-eladás folytán
szarvasmarhák, növendék marhák, lovak, esikók, juhok és holt felszerelések, u. m.: gépek, szekerek, ekék stb. **szabad kézből eladóknak.** Ertekezhetni: **Okolicsányi Ágoston** föld birtokosnál **Rimaráhón.** 5—5

Tanulók felfogadtatnak!
Rimaszombatban, az épülőfélben levő új aczélárugyárhoz több egészséges és erős testalkotású, 13—14 éves írni, olvasni tudó fiu 3 évi tanidőre fizetéssel felfogadtatik. — Az üzem októberre nyílik meg, addig is jelentkezni lehet **Gaal Emil** urnál helyben.

jegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásuk hat hónap alatt, vagyis 1909. február hó 28-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk figyelembe vételni nem fog.

3-szor: Hogy mindazok, a kik a telekkönyvi átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nemkülönben azok, a kik 1-ső és 2-ik pontban körülírt esetekben kívül az 1892. XXIX. t. cz. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogokat bármely irányban sértve vélik, ideértve azokat is, a kik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t. cz. 16 §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják; e tekintetben felszólamlásukat tartalmazó kérvényeket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis **1909 február hó 28-ik napjáig** bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az átalakításkor közbejött téves bevezetésből származó bármilyen igényeket jó hiszemü harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvényes, rendes utján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Kelt Rimaszombatban, a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál 1908. évi augusztus hó 14-én. 1—3 **Dr. Musotter**, kir. tszéki bíró.